

Discretieplicht Beroepsgeheim Privacywetgeving

- Hoe omgaan met (vertrouwelijke) informatie?
- Wat mag, moet of mag zeker niet gezegd worden....?

Ruth Stokx (Katholieke Universiteit Leuven)
& Luc Faes (Arteveldehogeschool)

Wat mag, wat mag niet, wat moet?
Hoe omgaan met informatie van tegen-
in

VHORA

VLIR

Interuniversitaire Raad

Overzicht

- I. Uitklaren juridische begrippen: definitie, voor wie van toepassing? betekenis?
- II. Wat is nu voor wie op het niveau van universiteit/hogeschool/studentenvoorziening van toepassing?
- III. Delen en uitwisselen van informatie

Invalshoek = juridisch, nl. wat zegt de regelgeving?

Doel= juridisch kader toepassen op feitelijke situaties in het werk

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

VLIR

Interuniversitaire Raad

VHORA

Wetenschappelijk

Niet gemakkelijk...

- Moeilijkheid om op het eerste gezicht tegenstrijdige rechten met elkaar te verzoenen
Bijv. zwijgplicht versus aangifteplicht
Bijv. privacy versus openbaarheid van bestuur
- Door complexe regelgeving wordt interpretatie belangrijk
- Niet altijd een pasklaar antwoord, balanceren

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

VLIR

Interuniversitaire Raad

VHORA

Wetenschappelijk

I. Uitklaren juridische begrippen Definitie! Voor wie? Betekenis?

1. Discretieplicht
2. Beroepsgeheim
3. Privacywetgeving
4. Openbaarheid van bestuur
5. Aangifteplicht en schuldig verzuim

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

VLIR

Interuniversitaire Raad

VHORA

Wetenschappelijk

1. Discretieplicht – Definitie

Discretieplicht is de verplichting om bij het uitoefenen van zijn functie geen vertrouwelijke gegevens vrij te geven aan anderen dan diegenen die gerechtigd zijn er kennis van te nemen

Discretieplicht is o.a. ingeschreven in art. 17, 3° WAO (wet arbeidsovereenkomsten)

Bij ambtenaren = ambtsgeheim, vastgelegd in specifieke regelgeving rond statuut

Vertrouwelijkheidsbepalingen kunnen daarnaast ook opgenomen zijn in de individuele arbeidsovereenkomst, het arbeidsreglement of een deontologische code

1. Discretieplicht – Voor wie?

Discretie geldt voor éénieder die werkzaam is in een organisatie of dienst, zowel voor alle werknemers als voor alle ambtenaren

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

VLIR

Interuniversitaire Raad

VHORA

Wetenschappelijk

1. Discretieplicht – Betekenis

- Is vooral een bescherming voor het niet doorgeven van gegevens buiten de organisatie
- Binnen de organisatie geldt het verbod van doorgeven van informatie niet tav collega's of je hiërarchisch overste

Opgelet!

- *Informatie doorgeven moet beperkt blijven tot wat "need to know" is (en niet "nice to know") (privacywetgeving)*
- *Interne deontologische codes kunnen strenger zijn*

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

Een nationaal bekende sportvrouw volgt les bij jou. Op een receptie ben je aan het praten met een journalist over het wel en wee op je departement. Je vertelt de journalist niets over de aanwezigheid van deze bijzondere student.

→ Indien wel: schending discretieplicht, mogelijke claim tot schadevergoeding tav de instelling, mogelijke tuchtsanctie

Je diensthoofd vraagt of het klopt dat die bekende sportvrouw bij jou les volgt. Je kan je diensthoofd hierover correct informeren. Het diensthoofd is op zijn beurt gehouden aan de discretieplicht.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Definitie

Het beroepsgeheim verplicht een hulpverlener tot geheimhouding van hetgeen cliënten aan hem prijsgeven in het kader van een vertrouwensrelatie

Het beroepsgeheim wordt strafrechtelijk gesanctioneerd via art. 458 SW (Strafwetboek)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Voor wie?

- Beroeps categorieën specifiek vernoemd in artikel 458 SW (artsen, apothekers, vroedvrouwen...)
- Alle andere personen die uit hoofde van hun beroep kennis dragen van geheimen (advocaten, notarissen, maatschappelijk assistenten,...) Cass. 1905

= die personen die door hun beroep **genoodzaakt** zijn om "geheimen" te vernemen

Basisgedachte is dat de beroepsbeoefenaars hun beroep niet behoorlijk kunnen uitoefenen, wanneer ze niet zouden kunnen beschikken over gevoelige gegevens

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Voor wie?

= beroeps categorieën waarin de vertrouwensrelatie noodzakelijk is (voor het individueel en algemeen belang)

- Individueel= bescherming privacy cliënt
- Algemeen= bescherming hulprelatie an sich, beroep en beroepsgroep

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Voor wie?

Hoe weten of er beroepsgeheim is of niet?

- Ofwel staat de beroepsgroep letterlijk vermeld in artikel 458 SW
- Soms legt de wet- of de decreetgever beroepsgeheim op (bijv. OCMW, CAW, CGG, CLB)

Indien geen wettelijke bepaling: "vertrouwensberoep"

- Vaste rechtspraak: maatschappelijk assistent, advocaat, notaris, beroepen in de gezondheidszorg, psychotherapeut...

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Voor wie?

Hoe weten of er beroepsgeheim is of niet?

- De welzijnssector (“hulpverlenings”context): is vaak onderhevig aan beroepsgeheim
- Ondersteunend personeel: niet
- Vrijwilligers, stagiairs die exact dezelfde functie uitoefenen als iemand met beroepsgeheim binnen een professionele context: wel
- Hulpverleners met een controlerend beroep (bijv. controlearts bij verzekering): geen beroepsgeheim tov de opdrachtgever

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Voor wie?

- Bij onduidelijkheid, om nav *nieuw gecreëerde beroepen*, toepassing van het criterium “noodzakelijke vertrouwenspersoon”, of “vertrouwensberoep” (ontwikkeld door rechtspraak en rechtsleer)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Voor wie?

“noodzakelijke vertrouwenspersoon”, “vertrouwensberoep”
ALS

- maatschappelijke relevantie (van de hulpverleningsfunctie)
- behartiging van immateriële belangen
- aanwezigheid van kennis en deskundigheid door een bepaalde opleiding en ervaring
- maatschappelijke erkenning in de vorm van een titel en/of beroepsbescherming
- normering van de beroepsuitoefening door middel van een beroepsethiek of code

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld: de vertrouwensleraar

- *maatschappelijke relevantie om deze functie in het leerplichtonderwijs te hebben +*
- *behartiging van immateriële belangen +*
- *aanwezigheid van kennis en deskundigheid door een bepaalde opleiding en ervaring -*
- *maatschappelijke erkenning in de vorm van een titel en/of beroepsbescherming -*
- *normering van de beroepsuitoefening door middel van een beroepsethiek of code -*

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld: de vertrouwensleraar

Besluit:

*Ondanks het feit dat het om een “vertrouwensleraar” gaat, mag men niet van een vertrouwensberoep spreken!
Géén beroepsgeheim.*

Uiteindelijk zal het de rechter zijn die beslist of de feitelijke omstandigheden waarin het beroep wordt uitgeoefend het mogelijk maken om te spreken van een vertrouwensberoep...

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

Een docent krijgt na de les een student bij zich die hem “ten persoonlijke titel” wil spreken om zijn hart te luchten over een aantal moeilijke toestanden in zijn privéleven.

*Er is geen beroepsgeheim, wel discretieplicht.
De docent is een vrijwillige vertrouwenspersoon, zoals je dat in vele beroepen kan zijn (kapper, ...). De aard van de professionele activiteit van docent (kapper, ...) is niet vertrouwelijk!*

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Betekenis

- Zwijgplicht = de regel !
(zowel binnen als buiten de organisatie)
(uitzondering: gezamenlijk en gedeeld beroepsgeheim, zie deel III)
- Spreekrecht in een aantal specifieke omstandigheden, maar ook zwijgrecht
- Uiterst zelden bij beroepsgeheim: spreekplicht (bij schuldig hulpverzuim, zie verder)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim - Betekenis

Spreekrecht – Wanneer?

1. Bij de rechter of parlementaire onderzoekscommissie
2. Aangifrecht bijv. bij bepaalde misdrijven tav minderjarigen/ kwetsbare personen, of bij partnergeweld (458bis SW)
3. Noodtoestand
4. Toestemming cliënt

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Betekenis

Spreekrecht – Wanneer?

Noodtoestand als:

- Wat men wil beschermen is van hoger belang, er is een acuut en ernstig gevaar (bijv. fysieke integriteit)
- Onmiddellijke noodzakelijkheid
- Wat men wil beschermen kan niet op een andere manier gevrijwaard worden

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Betekenis

Spreekrecht – Wanneer?

Moeilijke belangenafwegingen: hoe te maken?

= individuele hulpverlener, eigen persoonlijke keuze, evt. overleg met naaste collega's en coördinator

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Beroepsgeheim – Betekenis

Spreekrecht – Wanneer?

Toestemming student als:

- Voorafgaande toestemming
- Specifieke toestemming
- Vrije toestemming
- Uitdrukkelijke toestemming
- Geïnformeerde toestemming

Bij discussie over de aanwezigheid van de toestemming, ligt de bewijslast bij de hulpverlener!

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

Een student met psychiatrische problemen valt medestudenten lastig. De tuchtverantwoordelijke in de instelling spreekt met de student af dat er geen sancties volgen als de student therapie gaat volgen bij Studentenvoorzieningen.

Kan de instelling de therapeut vragen te rapporteren of de student de afspraak nakomt?

Ja, de therapeut mag het beroepsgeheim doorbreken want de student gaf via de overeenkomst met de tuchtverantwoordelijke zijn toestemming.

(enkel feedback over al dan niet aanwezigheid op afspraak is voldoende)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Beroepsgeheim – Discretieplicht

Beroepsgeheim

- Strafrecht van toepassing
- Zwijgplicht intern en extern
- Zwijgrecht tav de rechter

Discretieplicht

- Ontslag of tuchtrecht, schadevergoeding
- Zwijgplicht extern (geheimhouding intern kan niet beloofd worden)
- Spreekplicht tav de rechter

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

3. Privacywetgeving

Privacy/privé-leven = een mensenrecht (4 componenten)

- Het recht op rust en isolement (the right to be left alone)
- Fysieke, morele en psychische integriteit
- Geheimhouding van informatie mbt de persoon
- Recht op uitbouwen van menselijke contacten

Geheimhouding van informatie mbt de persoon is in de Belgische wetgeving uitgewerkt: Wet Verwerking Persoonsgegevens of de "privacywet"

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

3. Privacywetgeving - Definitie

De privacywet is van toepassing op

- elke verwerking
- van persoonsgegevens
- die zijn neergeschreven of opgeslagen en die in een bestand worden bijgehouden

De wet verbiedt het verwerken van persoonsgegevens, tenzij in een aantal specifiek omschreven omstandigheden.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

3. Privacywetgeving - Definitie

Persoonsgegevens = iedere informatie betreffende een (identificeerbare) natuurlijke persoon

In *geautomatiseerde toepassingen* of in "*gestructureerde bestanden*" = de wet is niet van toepassing bij een louter ongestructureerde verzameling papier

Verwerking = verzamelen, bewaren, wijzigen, raadplegen, verspreiden, samenbrengen, uitwissen, ... van gegevens

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

3. Privacywetgeving - Definitie

De wet verbiedt het verwerken van persoonsgegevens, tenzij in een aantal specifiek omschreven omstandigheden.

=

De wet koppelt het verwerken van persoonsgegevens aan specifieke rechtvaardigingsgronden zoals:

- verwerken is nodig voor het vervullen van een wettelijke of decretale verplichting
- taak van openbaar belang
- toestemming van de persoon
- ...

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

3. Privacywetgeving – Voor wie?

Voor iedereen die geautomatiseerde gegevensverwerking doet

Voor iedereen die bestanden bijhoudt (ook papieren dossiers) met persoonsgegevens (dus velen van ons)

Opgelet!

Niet voldoen aan de wet: schadevergoedingen en strafrechtelijke vervolging mogelijk voor de verantwoordelijke van de bestanden of van diegene die ze moedwillig heeft misbruikt.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

3. Privacywetgeving – Betekenis

- We kunnen enkel informatie verwerken indien dit kadert in een wettelijke verplichting, of met toestemming van de persoon
- Die persoon moet geïnformeerd zijn over onze verwerking, en de toestemming moet ondubbelzinnig zijn
- De betrokkene heeft recht op toegang, inzage en correctie van gegevens

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

3. Privacywetgeving – Betekenis

- De verwerking moet voldoen aan het finaliteitsprincipe (duidelijk doel) en proportionaliteitsbeginsel (enkel wat nodig is voor dat doel mag doorgegeven - need to know!!!)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

3. Privacywetgeving – Betekenis

-Bijzondere bescherming voor gevoelige persoonsgegevens (etnische afkomst, politieke en religieuze opvattingen, gezondheidsgegevens,...)

Indien de betrokkene in een afhankelijke positie verkeert, is het zelfs met toestemming verboden de gegevens te verwerken. In dergelijke situatie wordt de toestemming dan wel weer aanvaard als dit de betrokken persoon voordeel oplevert.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

Een moeder belt naar de dienst Studentenvoorzieningen omdat ze voor haar zoon plots geen kinderbijslag meer ontvangt. Ze vraagt zich af of het om een administratieve vergissing gaat en wil nagaan of haar zoon toch wel zeker ingeschreven is.

*Het raadplegen van een inschrijvingsregister valt onder de privacywet, en informatie daaruit doorgeven aan een derde kan dus **niet** zonder toestemming van de student.*

Je kan wel meedelen aan de moeder dat elke student een inschrijvingsbewijs krijgt, dat ze aan haar zoon zelf kan opvragen.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

Een vader belt naar de ombudsdienst en vraagt naar de resultaten van zijn dochter. Hij argumenteert dat hij alimentatie betaalt, en daarom recht heeft op informatie.

De overeenkomst met de hoger onderwijsinstelling loopt met de meerderjarige student. De raadpleging van de cijfergegevens vallen onder de privacywet. De cijfers kunnen dus niet zonder toestemming van de student doorgegeven.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013
VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

4. Openbaarheid van bestuur – Definitie

Openbaarheid van bestuur is een algemeen rechtsbeginsel dat stelt dat de burger het recht heeft te weten welke informatie er bij de overheid berust en deze kan opvragen.

In België is de openbaarheid van bestuur vastgelegd in de grondwet, artikel 32:

“Ieder heeft het recht elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen, behoudens ...”

En voor Vlaanderen verder uitgewerkt in het decreet openbaarheid van bestuur

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

4. Openbaarheid van bestuur – Voor wie?

Bestuursinstanties: voor alle overheden, maar ook voor onderwijsinstellingen?

Ja, zie o.m. art. 11.7 decreet rechtspositie:

“Het bestuur treedt ten aanzien van de studenten op als bestuursinstantie voor wat betreft de toepassing van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.”

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

4. Openbaarheid van bestuur – Betekenis

- O.m.
- Een student heeft het recht informatie op te vragen bij de instelling
- Verplichting van vermelding beroepsmogelijkheden bij individuele beslissingen

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

4. Openbaarheid van bestuur - Privacy

Bij conflict tussen openbaarheid en privacy persoonsgegevens: privacy primeert

Maw vraag tot openbaarmaking dient te worden afgewezen wanneer de privacy van een persoon in het gedrang kan komen door vrijgave document

Uitz: wanneer de betrokkene waarover het gaat instemt met de openbaarmaking (de aanvrager moet het bewijs van de instemming leveren)

Of: partiële openbaarmaking

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

4. Voorbeeld

- *Het eigen schriftelijk examen opvragen*

Geen conflict met de bescherming van de persoonsgegevens (enkel de student, of een gemandateerde van de student heeft inzage)

- *Het schriftelijk examen van derden opvragen*
- In principe af te wijzen, behalve indien de betrokken derde daarmee instemt of partiële openbaarmaking*

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

5. Aangifteplicht en schuldig verzuim - Definitie

Aangifteplicht

Art. 30 Sv (Wetboek Strafvordering): alle burgers hebben een meldingsplicht indien getuige van aanslagen tegen openbare veiligheid, iemands leven of eigendom

Art. 29 Sv: alle ambtenaren hebben de plicht wanbedrijven en misdaden te melden

Eerder morele verplichtingen want geen sanctie voorzien

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

5. Aangifteplicht en schuldig verzuim - Definitie

Schuldig hulpverzuim

Art.422bis SW: hulpverleningsplicht aan iemand in nood
Strafrechtelijke vervolging mogelijk

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

5. Aangifteplicht en schuldig verzuim – Voor wie?

Verplichting voor iedereen, als burger

Opgelet: beroepsgeheim kan de aangifteplicht opheffen, maar niet voor schuldig verzuim

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

5. Aangifteplicht en schuldig verzuim – Betekenis

Bij een persoon in nood: ageren met alle middelen die je ter beschikking hebt (onverwijd zelf hulp verlenen –EHBO of hulpverleners opbellen -ambulance –politie)

Je moet steeds de meest aangewezen hulp bieden (de minst ingrijpende)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

II. Beroepsgeheim-discretieplicht Wat is nu voor wie in het hoger onderwijs van toepassing?

Context Hoger Onderwijs

1. De instelling als onderwijsverstrekker
2. De instelling als hulpverlener (taken Studentenvoorzieningen maar kan ook ruimer zijn)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

1. De instelling als onderwijsverstrekker

Discretieplicht als regel

- Onderwijskundig personeel: docenten, proffen, studiebegeleiders, ...
- Administratief en technisch personeel: secretariaatsmedewerkers, ICT-ers, financieel medewerkers, techniekers, personeelsadministratie, HRM-medewerkers,....
- In hun hoedanigheid van gemandateerde: adviserend arts tov de opdrachtgever

En de ombuds?... ook discretieplicht

En de zorgcoördinator?...ook discretieplicht

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. De instelling als hulpverlener

- Beroepsgeheim voor artsen en psychotherapeuten die in een hulpverlenende functie opereren
- Beroepsgeheim voor de maatschappelijk werkers van de Sociale Dienst
- Discretieplicht voor advies- en bemiddelingsdiensten rond huisvesting, jobs, juridische dienst, duurzaamheid
- Discretieplicht voor medewerkers studentenontmoeting
- Discretieplicht voor ondersteunend personeel Studentenvoorzieningen (residentiebeheer, maar ook onthaal MPTC)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Advies aan de instellingen

- Meng geen onderwijsverstrekken en hulpverlenende taken, zeker niet binnen studiebegeleiding
- Noem een persoon niet “vertrouwenspersoon” als deze persoon enkel door discretieplicht gebonden is
- Baken af welke de noodzakelijke informatiestromen zijn in hulpverleningsprocessen. Enkel de meest noodzakelijke personen moeten betrokken zijn

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Advies aan de instellingen

- Voor personen met discretieplicht die in nauw contact komen met vertrouwelijke gegevens wordt best een deontologische code opgemaakt, of wordt een aparte, te ondertekenen vertrouwelijkheidsclausule voorzien
- Voorzie binnen de instellingen expliciet manieren waarop casuïstiek besproken kan worden.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

III. Beroepsgeheim – discretieplicht Delen en uitwisselen van informatie

1. Basisregel voor het delen van informatie
2. Info van personen met beroepsgeheim naar personen met beroepsgeheim
3. Info van personen met discretieplicht naar personen met discretieplicht
4. Info van personen met discretieplicht naar personen met beroepsgeheim
5. Info van personen met beroepsgeheim naar personen met discretieplicht
6. Gevolgen voor multi-disciplinair overleg

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

1. Basisregel voor het delen van informatie

Zowel voor discretieplicht als beroepsgeheim geldt

één gulden regel:

zelfs als je informatie mag delen, kan enkel informatie gedeeld worden die noodzakelijk en pertinent is (need to know versus nice to know).

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Info van personen met beroepsgeheim naar personen met beroepsgeheim

- Bijv. meedelen info van psychotherapeut naar Sociale Dienst
- Bijv. meedelen van info van Sociale Dienst naar OCMW

Basisregels (delen intern en extern):

- Informatie wordt enkel gedeeld met andere door het beroepsgeheim gebonden hulpverleners (= gezamenlijk beroepsgeheim binnen het team/ gedeeld beroepsgeheim tav een ander team binnen een ruimere dienst of met externe dienst)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

2. Info van personen met beroepsgeheim naar personen met beroepsgeheim

- Informatie wordt enkel gedeeld indien er een zelfde betrokkenheid en finaliteit van hulpverlening aanwezig is, en de informatie-uitwisseling noodzakelijk is voor het hulpverleningsproces
- De informatieoverdracht moet het belang van de cliënt dienen
- De cliënt is geïnformeerd over het feit dat informatie kan gedeeld worden (veronderstelde instemming wordt aanvaard)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

3. Info van personen met discretieplicht naar personen met discretieplicht

- Bijv. meedelen info van de ombuds op de bespreking van de examencommissie
- Bijv. meedelen van info door de studiebegeleider tav de ombuds
- Bijv. meedelen van info door de zorgcoördinator aan de beslisser van faciliteiten
- Bijv. meedelen van info van studentenadministratie universiteit X naar studentenadministratie hogeschool Y

Intern mogelijk indien er een need to know is

Extern niet mogelijk (tenzij expliciete toestemming, tenzij aan een instelling die taken van openbaar belang uitvoert binnen die taken)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

4. Info van personen met discretieplicht naar personen met beroepsgeheim

- Bijv. meedelen info van studiebegeleider naar psychotherapeut
- Bijv. info van huisvestingsdienst aan Sociale Dienst over een kotsituatie
- Bijv. meedelen info stagebegeleider of zorgcoördinator aan arts die de stage opvolgt

Intern mogelijk indien er een need to know is
Extern niet mogelijk (tenzij expliciete toestemming)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

5. Info van personen met beroepsgeheim naar personen met discretieplicht

- Bijv. meedelen van info van psycho-therapeut naar studiebegeleider
- Bijv. meedelen van info van psycho-therapeut naar zorgcoördinator
- Bijv. meedelen van info van psycho-therapeut naar verantwoordelijke studentenbeleid

In principe niet mogelijk !

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

5. Info van personen met beroepsgeheim naar personen met discretieplicht

Tenzij wettelijke grond
(bijv. CLB en school kunnen gegevens uitwisselen op basis van art. 36 CLB-decreet en art. 9 CLB-besluit)

OF

Toestemming cliënt

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

5. Info van personen met beroepsgeheim naar personen met discretieplicht

- Aangezien binnen het hoger onderwijs geen specifieke wettelijke grond bestaat voor informatieuitwisseling van beroepsgeheim naar discretieplicht, is steeds de toestemming van de cliënt nodig (indien toestemming ok intern en extern)
- De toestemming van de cliënt moet een voorafgaande, specifieke, vrije, uitdrukkelijke en geïnformeerde toestemming zijn

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

6. Gevolgen voor multi-disciplinair overleg

Multidisciplinair zorgoverleg met personen gehouden aan het beroepsgeheim én personen gehouden aan discretieplicht :

- enkel voor personen waar gevaar voor de veiligheid van de persoon of derden bestaat (noodtoestand – toestemming cliënt niet nodig)
- of indien toestemming cliënt

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Tips

- Ken het juridisch kader, vul het aan met je eigen ethiek, deontologie en gezond verstand!
- Wees zorgvuldig
- Overleg met collega's en je diensthoofd

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

De politie belt om specifieke informatie betreffende een student naar de studentenadministratie.

Discretie en privacywetgeving houden in dat je geen informatie mag doorgeven aan derden, en de politie is een derde.

Indien er een wettelijke titel is die het opvragen van informatie toelaat, dan moet die in dit geval wel bezorgd worden. Kijk ook na of de juiste persoon de info opvraagt (bijv. persoon met inspectiebevoegdheid)

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

Mag een hulpverlener van de sociale dienst een casus bespreken met de juridische dienst die niet gebonden is aan het beroepsgeheim?

In principe is infodeling met iemand die niet onder het beroepsgeheim valt, niet mogelijk. Indien een bespreking anoniem gebeurt, mag het uiteraard wel.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

De algemeen directeur dient zijn akkoord te geven voor de uitbetaling van een sociale toelage aan de student. Daarbij krijgt hij de naam van de student te zien, alsook het bedrag van de toelage. Is dit niet in strijd met het beroepsgeheim?

Het akkoord van de directeur heeft geen hulpverlenende finaliteit, enkel een organisatorische. Dit is vergelijkbaar met gegevens die ook bij een financiële dienst terecht komen. Deze organisatorisch betrokken personen hebben discretieplicht.

De instelling bakent af welke organisatorische stromen nodig zijn.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

De procedure tot het verkrijgen van een sociale toelage binnen de dienst Stuvo, veronderstelt de aanwezigheid van het diensthoofd, die echter geen beroepsgeheim heeft. Tijdens de bespreking wordt niet de naam van de student meegedeeld, maar wel de geboortedatum. Is dat ok?

De persoon die de toelage krijgt, mag niet identificeerbaar worden, wat via geboortedatum mogelijk is. Best volledig anonieme bespreking.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

In het OER staat dat een student in het kader van verplichte aanwezigheid bij permanente evaluatie zijn afwezigheid moet staven door een omstandig omschreven medisch attest. Mag dat wel?

Van de arts kan enkel een omstandige uitleg gevraagd worden indien de student hiertoe zijn toestemming geeft. Indien hij zijn afwezigheid wil wettigen, zal hij als belanghebbende partij hier uiteraard mee instemmen.

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

Voorbeeld

Een universiteit heeft 500 studentenkamers in eigen beheer. Studenten die niet betalen krijgen een aanmaningsbrief thuis toegestuurd. Een moeder belt naar de betrokken dienst omdat zij meent dat de betaling wel gestort is. Mag de dienst haar antwoorden?

In principe mag geen informatie doorgegeven aan derden. Ook ouders zijn een derde.

Uitzondering is bij toestemming van de student. Deze toestemming kan in dit geval blijken uit het feit dat de moeder het factuurnummer heeft (impliciet volmacht).

VLHORA-VLIR studievoormiddag 2 december 2013

